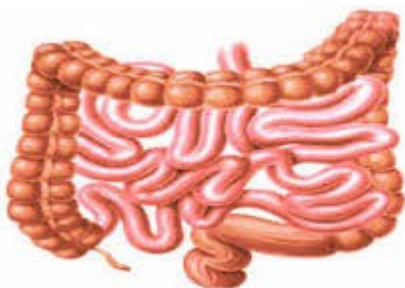

بیمارستان فوق تخصصی آپادانا

بیماری هموروئید یا بواسیر چیست ؟

«دفتر بهبود کیفیت و اعتبار بخشی»

A.PAM.SU.09

اگر در همان جایی که بواسیر بوده است یک برجستگی سفت تشکیل شود.

اگر بواسیر باعث درد شدید می شود که با درمان های ذکر شده در بالا تخفیف نیابد.

اگر خونریزی زیاد باشد (بیش از مقداری که در قسمت علامت ذکر شد) ، باید به یادداشت که خونریزی ممکن است یکی از علائم اولیه سرطان باش.

پیشگیری

اگر تا به حال آنقدر خوش شانس بوده اید که به این بیماری مبتلا نشوید، در اینجا راه هایی برای پیشگیری آورده ایم . حتی اگر مبتلا به آن هستید ، با این روش ها می توانید از مبتلا شدن دوباره در آینده جلوگیری کنید.

مواد غذایی فیبردار بیشتر بخورید : خوردن بیشتر میوه جات، سبزیجات و حبوبات باعث می شود مدفوع بزرگتر شده و آسان تر دفع شود.

مایعات بیشتر بنوشید: خوردن مایعات زیاد، مدفوع را نرم تر می کند و فشار هنگام عمل دفع کمتر می شود.

عمل دفع را سر موقع انجام دهید: به تاخیر انداختن عمل دفع باعث خشک و سفت شدن مدفوع می گردد و دفع آن بسیار دشوار خواهد شد.

ورزش کنید : فعالیت بدنی باعث کاهش فشار وارد بر رگ ها شده و احتمال یبوست را نیز کاهش می دهد.

به مدت طولانی ننشینید و نایستید : نشستن و ایستادن به مدت طولانی بر رگ ها فشار وارد می آورد. اگر کارتان طوری است که باید برای مدتی طولانی بنشینید ، حتما هر از چند گاهی بلند شده و در اطراف چرخی بزنید.

خوددرمانی برای تسکین موقت:

گرچه اکثر بواسیرها به خودی خود درمان می شوند، راه هایی هست که بتوانید این فرایند درمانی را سریعتر کرده و از میزان درد خود بکاهید.

حمام کنید: خوابیدن و در وان آب گرم به مدت ۱۰ تا ۱۵ دقیقه از تورم و درد می کاهد.

یخ بگذارید : با گذاشتن کمپرس یخ بر روی قسمت آسیب دیده می توانید از تورم آن بکاهید.

از کرم استفاده کنید : کرم های موجود در بازار که حاوی عصاره ی فندق ، هیدروکورتیزون یا سایر عوامل ضدالتهاب هستند ، می توانند به کاهش تورم و درد کمک کنند.

هشدار:

همه می توانند به بواسیر مبتلا شوند . در واقع بیش از نیمی از افراد پس از ۵۰ سالگی گرفتار این بیماری می شوند.

در اکثر موارد این بیماری از فشار و درد در هنگام انجام عمل دفع ایجاد می شود. از عوامل دیگر این بیماری می توان به وراثت ، بالا رفتن سن ،

یبوست ، اسهال و عمل جنسی اشاره کرد.

وقتی کسی یکبار به این بیماری مبتلا شود، احتمال تکرار مداوم آن بسیار زیاد است . زیرا تورم باعث ضعیف شدن دیواره های رگ ها می شود و در نتیجه آمادگی بیشتری برای تورم دوباره پیدا می کنند.

اصول کلی :

برای تشخیص قطعی ممکن است آنوسکوپی یا پروکتوسکوپی انجام شود. درمان با هدف تخفیف علائم صورت می گیرد. هیچ گاه برای اجابت مزاج زور نزنید. پس از اجابت مزاج ، ناحیه را با ملایمت پاک کنید. برای تخفیف درد، روزانه چندین بار هر بار به مدت ۱۰-۲۰ دقیقه در آب گرم بنشینید. برای تخفیف درد و تورم ناشی از وجود لخته در بواسیر یا بیرون زدگی بواسیر، یک روز در رختخواب استراحت کنید و روی ناحیه کیسه یخ بگذارید.

درمان :

اصولا برای برطرف کردن علائم هموروئید با توجه به نوع و تشخیص پزشک متخصص در این رشته چندین روش درمانی وجود دارد.

۱- درمان طبی : که معمولا برای هموروئید های خفیف درجه اول و یا دوم توصیه می شود که عبارت است از کنترل یبوست به وسیله مصرف رژیم غذایی پر فیبر مثل میوه جات و سبزیجات، کاهو، آلو ، انجیر، نان سبوس دارد ، اصلاح عادت اجابت مزاج ، استفاده از پمادهای ضد هموروئید و استفاده از ملین ها و لگن آب گرم .

۲- درما سرپایی : امروز پزشکانو بیماران در جستجوی راه های ساده ، موثر و بدون عارضه و یا کمترین عارضه هستند. از آنجا که روش های جراحی معمول با بستری شدن بیمار نیاز به بیهوشی ، درد پس از عمل ، احتمال خونریزی ، ترشح ، عفونت و از کارافتادگی همراه بوده و نیاز به مراقبت های طولانی مدت دارند ، لذا تلاش های زیادی برای مهار بیماری هموروئید به روش های متعدد سرپایی از قبیل کوتر کردن ، منجمد کردن ، را بر بند لیگاتور و سایر روش ها بوده است. ولیکن هیچکدام درمان قطعی برای تمام هموروئیدها نبوده و اکثرا این روش ها محدودیت هایی دارند . از جمله شایع ترین این روش ها تاکنون روش بستن هموروئید با حلقه لاستیکی است.

داروها :

برای درد خفیف ، خارش ، یا کاهش تورم ، می توان از داروهایی که اختصاصا برای تخفیف علائم بواسیر ساخته شده اند استفاده کرد. اگر علائم بواسیر به هنگام حاملگی رخ دهند از پزشک خود در مورد داروهای مناسب که در حاملگی مشکلی ایجاد نکند سوال کنید.

رژیم غذایی :

برای پیشگیری از یبوست ، یک رژیم متعادل حاوی مواد غذایی دارای

فیبر زیاد، مثل میوه های تازه ، کلوچه ، حبوبات ، سبزیجات و غلات سبوس دار داشته باشید.

روزانه ۸-۱۰ لیوان مایعات بنوشید.

اگر اضافه وزن دارید ، وزن خود را کم کنید.

بیماری هموروئید یا بواسیر چیست و درمان آن چگونه است؟

شرح بیماری :

بواسیر عبارت است از سیاهرگ های گشادشده (واریسی) در راست روده یا مقعد . بواسیر ممکن در مجرای مقعدی (بواسیر داخلی) یا در مدخل مقعد (بواسیر خارجی) واقع شده باشد. بواسیر ممکن است سال ها وجود داشته باشد اما تنها با وقوع خونریزی بدان پی برده شود. هموروئیدها با بالشتک های عروقی طبیعی هستند که در ناحیه کانال مقعدی در قسمت ۴ سانتی متری انتهای روده بزرگ قرار دارند و در دو قسمت داخلی و خارجی می گویند.

هموروئیدها ارگانهای طبیعی این ناحیه هستند که در اثر زور زدن به دنبال یبوست و یا اسهال می توانند پر خون و متورمشده و با تکرار یبوست و زور زدن موقع اجابت مزاج این بالشتک های عروقی متورم و دچار پارگی و زخم شده و به صورت خونریزی و بیرون زدگی و گاهی درد به هنگام اجابت مزاج خود را نشان دهند.

انواع هموروئید:

هموروئیدهای داخلی از نظر شدت علائم به چهار درجه تقسیم می

شوند :

درجه اول : خونریزی بدون بیرون زدگی
درجه دوم : خونریزی همراه بیرون زدگی که خود به خود جا می رود
درجه سوم : خونریزی به همراه بیرون زدگی که با دست جا می رود.
درجه چهارم : خونریزی به همراه بیرون زدگی که با دست جا نمی رود.
هموروئیدهای خارجی معمولا به صورت یک برجستگی خارجی در بیرون ناحیه مقعد قرار داشته و اکثرا با درد و تورم همراه است.
بواسیر خارجی :

بواسیر خارجی برآمدگی نرمی در اطراف دهانی مقعد است. گاهی اوقات ممکن است حالتی به نام بواسیر ترومبوز رخ دهد. در این وضعیت، یک لخته ی خونی ایجاد شده و آن برآمدگی سفت می شود. از آنجا که بافت های اطراف مقعد پوشیده از پایانه های عصبی است ، بواسیر خارجی معمولا بسیار دردناک است.

بواسیر داخلی :

از آنجا که پایانه های عصبی حساس در مقابل درد زیادی در داخل کانال مقعد وجود ندارد، این نوع بواسیر خیلی دردناک نیست. اما ممکن است که حین عمل دفع، این بواسیرها خونریزی کنند. گاهی ممکن است این نوع بواسیر تا اندازه ای ملتهب شود که به خارج دهانه ی مقعد کشیده شود. این وضعیت سقوط و پایین آمدن بواسیرنامیده می شود.

به طور کلی ، شدت بواسیر داخلی چهار درجه یا مرحله دارد:

در مرحله اول ، بواسیرهای کوچکی در لایه ی داخلی دهانه ی مقعد ایجاد می شوند. در اکثر این افراد، این مرحله مورد توجه قرار نمی گیرد ، مگر اینکه کشیده شدن مدفوع بر روی سطح مقعد ایجاد کمی خونریز کند.
در درجه دوم ، قسمت کوچکی از بواسیر در حین عمل دفع از دهانه ی مقعد بیرون می آید. اما بافت پیوندی کانال مقعد هنوز آنقدر سخت و محکم هست تا این بواسیرها را دوباره به داخل مقعد برگرداند.

در مرحله سوم، بواسیرهای دردناک در حالت پایین افتادگی و بیرون از مقعد باقی می مانند. اما می توان با دقت زیاد آنها را با دست به داخل دهانه ی مقعد بازگرداند.

شدیدترین و جدی ترین مرحله از این بیماری زمانی است که میزان زیادی از این بواسیرها در یک زمان از دهانه ی مقعد بیرون می آیند. این موقعیت دردناک و خطرناک نیاز به جراحی فوری دارد.

علائم شایع :

خونریزی : خونریزی هنگام اجابت مزاج که پس از دفع مدفوع سفت ایجاد شده و به صورت خون روشن و تازه در توالی می چکد. وضعیت آن طوری است که اکثرا پس از مدفوع است و به عبارتی از مدفوع جدا است.
افراد بایستی متوجه باشند که اگر خون مخلوط با مدفوع باشد بایستی به سایر عوامل مثل سرطان ها ، پولیپ ها و کولیت ها مشکوک شده و حتما بررسی کامل کولون توسط جراح متخصص کولورکتال انجام شود.

خروج توده (بیرون زدگی) : گاهی با بالشتک های هموروئیدی از مقعد خارج شده که خود به خود جا رفته و یا برای جاناندازی نیاز به دستکاری دارند و گاهی آنقدر وسیع هستند که قابل جاناندازی نیستند و بایستی سریع تر به جراح مراجعه شود.

درد: در هموروئیدهای درجه سوم ، چهارم عارضه دار شده و یا هموروئیدهای خارجی و مخلوط برومی کند.

وجود یک برجستگی در مقعد : احساس این که پس از اجابت مزاج، راست روده به طور کامل تخلیه نشده باشد (این حالت تنها در مورد بواسیر بزرگ دیده می شود) .

التهاب و تورم در دهانه مقعد

علل : علل واقعی هموروئید مشخص نیست . ولی عوامل مهم و موثر در بروز آن عبارتند از :

۱. یبوست

۲. اسهال مزمن

۳. زور زدن موقع اجابت مزاج

۴. نشستن طولانی مدت در توالی

۵. افزایش سن

۶. عوامل ارثی

۷. حاملگی

۸. تحرک کم

۹. وارد آمدن فشار مکرر به سیاهرگ های مقعد یا راست روده

عوامل افزایش دهنده خطر:

رژیم غذایی بدون فیبر، نشستن یا ایستادن به مدت طولانی، چاقی، یبوست، کم شدن تون عضلانی در سنین بالا، جراحی راست روده یا پارگی مجرای تناسلی به هنگام زایمان و دوختن آن ، بیماری کبدی، سرطان روده بزرگ ، بواسط ، بالا بردن فشار خون در سیستم سیاهرگی دستگاه گوارش ، زایمان طبیعی و بویژه زایمان سخت

پیشگیری :

برای اجابت مزاج عجله نکنید و در عین حال از زور زدن و نشستن طولانی مدت در توالی خودداری کنید.
اگر اضافه وزن دارید ، وزن خود را کاهش دهید.
مقدار فیبر غذایی را در رژیم خود را افزایش دهید.
روزانه ۸-۱۰ لیوان آب بنوشید.
به طور منظم ورزش کنید.

عواقب مورد انتظار :

بواسیر معمولا با مراقبت مناسب خوب می شود ، اما علائم ممکن است افت و خیز داشته باشند (یعنی بواسیر ممکن است پس از یک دوره یبوست دوباره ظاهر شود) . در مواردی که به درمان محافظه کارانه خوب پاسخ نمی دهند شاید جراحی مورد نیاز باشد.

عوارض احتمالی :

کم خونی فقر آهن اگر خونریزی قابل توجه باشد.

درد شدید در اثر وجود لخته خون در بواسیر

عفونت یا زخم شدن بواسیر